

Internet a elektronický obchod – to byla nejčastěji používaná slova na dalším ročníku setkání uživatelů technologií Oracle, které proběhlo koncem června v dánské Kodani. Jde o trend v současnosti velmi módní, nebo skutečně stojíme na prahu nového způsobu masového využívání internetu?

Věští elektronickou budoucnost

Rychlý pohled na obsah takřka už sbalené sportovní tašky a postupné odškrtování nezbytných položek z pomyslného seznamu. Jsa rozmazlen v tuzemsku ještě mladým létem (leč s velmi příjemnými teplotami), nakonec přece jen lehce zapochybuji o vhodnosti své výstroje – evropský sever, přístavní město, zmocňuje se mě malá nejistota, pouštím televizi, volím EuroNews a po malé chvilce sledování zpráv ze zpusťšeného Kosova s teprve krátce obnoveným mírem se už mohu soustředit na přehled meteorologické situace nad Skandinávií. Prognózy hovoří o 13 stupních a dešti, přibaluji tedy teplou bundu a nějaké ty vrstvy navíc a jedeme!

Ovšem ani v době satelitního sledování frontálního proudění, neustálého monitoringu teplotní situace a globality propojení celého světa není vše zcela jasné. I v této době by možná meteorologové dosáhli větší pravděpodobnosti úspěchu své předpovědi podle momentálního duševního rozpoložení malé žabky v pětilitrové sklenici od okurek. Vybaveného skutečně na tvrdý sever mě vítá velmi příjemně naladěná Kodaň s pouze dekorativními mráčky a teplotami na krátký rukáv. Tento charakter klimatu vydrží po celou dobu mého pobytu v “drsných” podmínkách, a tak si jen tiše zanedávám, jsa potrestán taháním zcela zbytečných věcí ve vlastních rukou, a opět poněkud přehodnotím svou důvěru ve využívání moderních technologií v praxi...

Náplň setkání uživatelů technologií Oraclu by se dal stručně charakterizovat jako série přednášek na rozličná, úzce specifická technická témata, která byla doprovázena výstavkou mnoha jak softwarových, tak i hardwarových partnerů, aplikujících a podporujících oraclové technologie v praxi. Celou akcí se nesl duch hesla, které by se dalo volně přeložit jako *Internet mění vše*. Co to prakticky znamená pro uživatele, a na co se tedy mohou ze strany Oraclu těšit, by se dalo stručně shrnout do dvou bodů: všechny jednoduché obchodní aplikace budou realizovány prostřednictvím internetu a totéž platí i pro realizaci a provoz obchodně-zákaznických aplikací. Celá věc ovšem není tak jednoduchá, jak by se na první pohled zdálo, nejde pouze o nasazení potřebných technologií v praxi a jejich využívání – to je nakonec asi to méně složité. Jde samozřejmě také o vyřešení mnoha souvisejících problémů, např. s realizací elektronického toku peněz, bezpečnosti atd. a související legislativou, což samozřejmě vyžaduje i určitou vládní podporu a strategii. Celá věc je tedy momentálně aktuální ve vyspělých zemích s ekonomickou stabilitou a vládami, které se místo diskusí nad výměnou legislativních změn způsobu voleb za další roky svého klidu zabývají otázkami zvýšení prosperity a konkurenceschopnosti svých zemí a v této souvislosti berou už i informační technologie vážně a jejich podporu zahrnují do svých programů.

V této souvislosti mi nezbyvá než si postesknout nad situací, která vládne v našich zeměpisných šířkách, navíc s ne příliš optimistickými výhledy do budoucna. Informatika je stále ještě na druhé koleji; uvidíme, co se v této věci podaří nedávno založené společnosti, do které už mnohé firmy investovaly nemalé částky a v jejíž preambuli je přímo zanesena podpora IT, její prosazování a lobbování ve vládních kruzích.

Podle odhadů Oraclu by se v roce 2000 mohlo už 50 % obchodních transakcí provádět prostřednictvím internetu a k očekávaným aktivitám vlád v této oblasti patří podpora vzdělávání, tvorba legislativy a vybudování potřebné infrastruktury pro mezinárodní komerční kruhy – naprosto jednoznačně definované podmínky pro úspěšný vstup do světa e-commerce. Její řetězec je také přesně definovaný: obchod, technologie, politika, globalita. A k čemu to všechno může vést? Hovoří se o multikulturní a multilingvální společnosti, používání jednotné měny a bezpodmínečné nutnosti vzdělávání na velmi vysoké úrovni.

Oracle je – zdá se – na vše dobře připraven. Dnes má ve svém portfoliu produktů v podstatě vše potřebné pro realizaci elektronického obchodu od vývojových nástrojů přes aplikační server, systémy pro podporu transakcí, messagingu, plánování a vyvážení výkonu až po správce podnikových systémů a bezpečnosti – pokrývá jimi celý prodejní řetězec včetně služeb. O technologiích, které jsou dnes už dostupné a plně funkční, se začalo hovořit už v roce 1997. Vývojová spirála se točila v podstatě od architektury klient/server přes vícevrstvé a distribuované aplikace až k dnešní Network Computing Architecture. S hrdým svoláním, že klient/server je mrtev, Oracle nedávno představil WebDB, systém pro podporu a správu databázových aplikací na webu (více jste se o něm mohli dočíst v Chipu 7/99). V současnosti jsou všechny aplikace dostupné a provozovatelné na webu. K pilířům oraclových nástrojů patří Oracle 8 Universal Server, Developer/2000 pro web, technologie zásuvných modulů, tzv. cartridge, a WebDB. K dispozici jsou nástroje nejen pro on-line zpracování dat, ale i odlehčené verze pro práci "na cestách" s možností replikací u zdroje připojení (Oracle 8i Lite). Oracle připomíná, že "internetový" způsob práce snižuje náklady na softwarové a hardwarové vybavení, kdy stačí na straně klientu pouze jednoduchý prohlížeč a z připojeného PC se stává síťový počítač – NC, a že se těžiště zájmu vývojářů aplikací přesouvá z operační platformy Windows na web; ve svých produktech silně akceptuje Javu. Jednotlivé produkty nabízejí kromě standardních vylepšení i novou funkcionalitu, mezi často uváděnými přednostmi nechyběly škálovatelnost, jednodušší vývoj a správa. Ale pojďme zpět k technologiím. Oracle 8i lze využít i pro tvorbu datových skladišť (data warehousing), používá nové metody dělení paměťových prostor, řízení zdrojů, samoladicí paralelní dotazy, monitoring růstu a vývoje a mnohá SQL rozšíření. Pracuje s Javou VM, s podporou JDK knihoven, kompilátorem nativního kódu, zaváděčem tříd, sdílenou pamětí a kromě toho i s knihovnami RDBMS. Používají se tři programové moduly: javové procedury, Enterprise Java Beans 1.0 a CORBA 2.0. Aplikace Oracle 8i interMedia kromě už standardní práce s textem a grafikou nově umožňuje používat i zvuková a obrazová data. Ve výčtu technologií nemohu opomenout ani iFS (Internet File System), který zpřístupňuje práci s relačními (objektovými) daty, dokumenty, zprávami elektronické pošty, webovým obsahem, a umožňuje tedy přístup k jakýmkoliv datům přes jakýkoliv klient prostřednictvím libovolného protokolu.

Trend svého vývoje dal Oracle jasně najevo – internetové databáze a intenzivní podpora elektronického obchodu.

Expozice přítomných hardwarových partnerů by se mohly souhrnně nazvat "jako robustní, spolehlivé a výkonné stroje nabízené pro provoz oraclových technologií". Siemens, jeden ze sponzorů celé akce, staví elektronický obchod Oracle na základech serverových systémů Primavera, a to na velmi rychlých až čtyřprocesorových modelech 870-40. Nemohl chybět Sun – jeden z největších uživatelů technologií Oracle a hardwarový provozovatel 80 % internetových páteří. SGI se chlubil interaktivní TV a Video Serverem 3.1, Compaq osmicestým novellským klastrem, optimalizovaným pro Oracle 8i.

Hewlett-Packard OpenView je systém pro zálohování a opětovnou obnovu zálohovaných dat, samozřejmě prezentovaný pro Oracle, chloubou IBM bylo Netfinity s deklarovanou spolehlivostí 99,9 %. Ve výčtu přítomných silných hráčů na poli IT nemohu opomenout Dell, jehož modelu přímého prodeje hraje e-commerce přímo do ruky.

Naznačené trendy byly zřejmé. Oracle pochopil, že internet ve své současné podobě, tedy jakožto bezedný a bezplatný zdroj informace a platforma pro globální výměnu elektronické pošty, není zrovna to pravé ořechové, a své síly vrhl do podpory obchodování jeho prostřednictvím – tedy elektronické komerce; tam také věští své šance v nejbližším období. Všechny své aplikace přizpůsobil webové funkcionalitě a webu věří jakožto platformě budoucnosti. Uvidíme, do jaké míry se prezentované technologie podaří aplikovat i v našich podmínkách, ovšem v případě, kdy nejde pouze o technologie, jsem přece jen mírný skeptik. Vyspělejší část světa však v dohledné době čeká nakupování prostřednictvím počítačových obrazovek a elektronických košíků.

Jiří Palyza